

Träger Josef (1904–1971)

1938–1970

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Träger Josef (1904–1971)
Časový rozsah pomůcky:	1938–1970
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	74
Evidenční číslo pomůcky:	24
Jméno zpracovatele:	Malinová Helena
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 1998

ÚVOD

Josef TRÄGER, divadelní kritik, historik, publicista a filmový pracovník, profesor AMU, se narodil 27. května 1904 v Praze.

V r. 1923 maturoval na reálném gymnáziu v Praze, pak studoval na Filozofické fakultě UK. Pracoval v nakladatelství Melantrich, kde působil v letech 1939–1947 jako ředitel.

V lednu 1933 začal vycházet časopis *Listy pro umění a kritiku*, který se zaměřoval především na literaturu, ale věnoval pozornost také filmu. Právě o filmu do něj psal mj. i J. Träger. Od r. 1948 působil jako dramaturg Čs. státního filmu, 1948–1949 také přednášel na FF UK dějiny českého divadla. Od r. 1954 byl dramaturgem Studia kresleného a loutkového filmu.

J. Träger byl názorově a generačně blízký meziválečné avantgardě, zasvěceně analyzoval tvorbu E. F. Buriana, J. Frejky a dalších. V dubnu 1937 vyšel v pražském nakladatelství Fr. Borového sborník *Deset let Osvobozeného Divadla*, který J. Träger uspořádal a publikoval v něm spolu s řadou dalších osobností i své vzpomínky na desetiletou činnost Osvobozeného divadla.

Od r. 1940 psal J. Träger divadelní kritiky do *Českého slova*. Jako kritik širokého rozhledu byl pro svou schopnost charakteristiky hereckých postupů pokládán za nástupce Jindřicha Vodáka, jehož kritické dílo souborně vydal. Träger byl autorem mnoha studií a monografií o hercích (např. *Národní umělec Václav Vydra*, 1951) a o historii českého divadla (*Dějiny českého divadla*, *Dvě přednášky z války o divadle* aj.). Pracoval i pro Čs. televizi, pro kterou vytvořil řadu hereckých medailonů a jiných pořadů. Byl rovněž pedagogem na AMU

Dr. Träger působil také jako člen, event. předseda poroty v řadě ročníků soutěže Divadelní žatva.

Josef Träger zemřel 10. června 1971 v Praze.

Část z pozůstalosti dr. Josefa Trägera, která se dostala do NFA, neobsahuje žádný životopisný materiál a téměř žádnou korespondenci – jen několik dopisů, které se týkají Trägerova působení v porotě Divadelních žatev (jsou přiřazeny k materiálům z jednotlivých ročníků této soutěže).

Fond obsahuje filmové a televizní scénáře a náměty od J. Trägera (inventář sign. III. b 2, inv. č. 3–24), ale i jiných autorů (sign. III. h, inv. č. 35–37), podklady pro herecké medailony, pro film o Jindřichu Mošnovi (sign. III. g, inv. č. 33) aj.

Téměř polovinu fondu tvoří materiály k Divadelním žatvám v letech 1948–1955 (sign. IV. e, inv. č. 45–49).

Součástí fondu je i 16 ks fotografií a 12 stran z fotografického alba. Z nich bylo 11 ks předáno do fotografické sbírky (příslušná přírůstková čísla jsou uvedena v inventáři).

Použitá literatura:

Československý biografický slovník, Encyklopedický institut ČSAV, ACADEMIA, Praha 1992.

Malá československá encyklopedie, Encyklopedický institut ČSAV, ACADEMIA 1987.

Štábla Zdeněk: *Data a fakta z dějin čs. kinematografie 1896–1945*, sv. 3, Čsl. film. ústav, 1990.

30. ledna 1998/Malinová

Osobní fond Josefa TRÄGERA

* 27. 5. 1904–† 10. 6. 1971

INVENTÁŘ

<u>sign.</u> <u>inv. č.</u>	<u>obsah</u>	<u>počet</u> <u>kusů</u>	<u>časový</u> <u>rozsah</u>	<u>karton</u> <u>č.</u>
--------------------------------	--------------	-----------------------------	--------------------------------	----------------------------

III. ODBORNÁ, UMĚLECKÁ A LITERÁRNÍ ČINNOST

III. b) Literární činnost: 1) Články, kratší lit. útvary aj.

1	<i>Nová setkání</i> – článek z Literárních novin č. 6, 1952	1	1952	1
2	Úvodní slovo ke hře Pavla Kohouta <i>Třetí sestra</i> , 16 str. – 6 str. kopie strojopisu, 7 str. strojopis. náčrt, 3 str. rkp. koncept	3	1960	1

III. b) Literární činnost: 2) Scénáře, film. libreta a náměty

3	Baldová Zdeňka – herecký medailon pro TV pořad, 1 str. – kopie strojopisu	1	1955	1
4	Beníšková Otylie – herecký medailon pro TV (vč. filmografie, div. rolí a různých podkladů), 20 str. – kopie strojopisu	7	1955	1
5	Dostalová Leopolda – herecký medailon pro TV, 3 str. – kopie strojopisu	1	1956	1
6	Pešek Ladislav – herecký medailon pro TV, 3 str. – kopie strojopisu filmový medailon: – scénář, 37 str. – kopie strojopisu. – komentář, 2 str. – kopie strojopisu. – dopis J. Patočky s námětem a plánem výroby, 4 str. – kopie strojopisu	1 3	1956 1959	1 1
7	Pištek Theodor – herecký medailon pro TV 1 str. – kopie strojopisu	1	1954	1

8	Rašilov Saša – herecký medailon pro TV 7 str. – kopie strojopisu + 2 str. rukopis	2	1955	1
9	Smolík František – herecký medailon pro TV: – komentář, 5 str. – strojopis – scénář, 2 ks – 9 str. rozmnož. 5 str. kopie stroj. – F. Smolík: Jak jsem začínal, 2 str. – strojopis – F. Smolík: Jak jsem se stal komikem, 2 str. – strojopis – filmografie F. Smolíka, 7 str. – strojopis s rkp. vpisky – rkp. poznámky, 6 str.	7	1956	1
10	Svobodová Marie – televizní film: – úvod, 1 str. – kopie strojopisu – filmografie, 1 str. – strojopis s rkp. vpisky – scénář, 7 str. – rozmnož.	3	1955	1
11	Šejbalová Jiřina – scénář TV medailonku k 65. narozeninám: Ze čtyř úhlů světa (autor dr. Ota Popp, J. Träger účinkující), 32 str. – rozmnož. – scénář TV pořadu: Piknik před deštěm (autor dr. Ota Popp, J. Träger účinkující) – dýchánek hostů při oslavě 65. naroz. v Krhanicích, 15 str. – rozmnož.	1	1970	1
		1	s.d.	1
12	Trnka Jiří – O Jiřím Trnkovi – úvod k televiznímu promítnutí <i>Císařova slavíka</i> , 1 str. – 2 ks, strojopis + kopie – Úvodem k Trnkovu <i>Špalíčku</i> – TV pořad, 1 str. – kopie strojopisu	2	1955	1
		1	1956	1
13	Vojan Eduard – Tvář Eduarda Vojana – synopse, 7 str. – kopie strojopisu – Eduard Vojan ve vzpomínce Leopoldy Dostalové (J.Träger, Jiří Jahn) – synopse, 4 str. – kopie strojopisu; scénář, 15 str. – kopie strojopisu – obrazová příloha, 32 str. – Jindřich Vodák: Eduard Vojan – pouze 14 vybraných stran – tisk	1	s.d.	1
		2	1953	1
		1	s.d.	1
		1	1943	1
14	Vydra Václav – herecký medailon, 1 str. – kopie strojopisu	1	1954	1

15	Jak jsem se měl na světě (o Jindřichu Mošnovi):			
	– film. námět (F. Rachlík, J. Träger), 3 ks – 4 str. – strojopis, 5 str. (neúpl.) – strojopis s rkp. vpisky, 8 str. – kopie strojopisu	3	s.d.	2
	– obrysový náčrt příběhu, 10 str. – strojopis	1	s.d.	2
	– zápisy z pěti schůzek o hře o J. Mošnovi, 5 str. – strojopis	5	1951–1952	2
	– synopse k filmu:			
	II. verze, 11 str. – strojopis, 1952			
	III. verze, 13 str. – kopie stroj., s.d.			
	IV. verze, 11 str. (neúpl.) – kopie strojopisu, s.d.	3	1952	2
	– usnesení Kolektivního vedení Studia o synopsi, 2 str. – strojopis	1	1952	2
	– náčrt scénosledu (Rachlík – Träger), 13 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	2
	– bodový scénosled I. (Rachlík – Träger), 20 str., – strojopis s rkp. vpisky	1	1953	2
	– připomínky rež. J. Weisse k scénosledu, 5 str. – kopie strojopisu	1	1953	2
	– 1. varianta literárního scénáře (Fr. Rachlík – J. Träger), 114 str. – kopie strojopisu	1	1953	2
	Různé televizní pořady:			
16	– Stroupežnický: <i>Naši Furianti</i> , 2 str. – kopie strojopisu	1	1955	2
17	– Dostojevskij: <i>Bílé noci</i> , 1 str. – kopie strojopisu	1	1957	2
18	– Lístek z hereckých dějin Národního divadla, 11 str. – kopie strojopisu	1	1953	2
19	– Návštěvou v Národním divadle, 4 str. – strojopis, 6 str. – kopie strojopisu	2	1954	2
20	– Poďte s námi do Národního divadla, 5 str. – kopie strojopisu	1	1954	2
21	– Procházka Národním divadlem s dětmi, 1 str. – kopie strojopisu	1	1954	2
22	– Opona se zvedá (nerealizováno), 3 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	2
23	– Barevný den tentokrát s divadlem Na Vinohradech (autor scénáře V1. Čejchan, J. Träger účinkující), 79 str. – rozmnož.	1	1967	2

24	<i>Falešný den</i> – stručný náčrt filmové veselohry (Jarmila Svatá – Josef Träger), 7 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	2
25	<i>Holubice (La Colombe)</i> – literární scénář Jacques Tierry – přeložil J. Träger, 19 str. – rozmnož., seš.	1	1957	2

III. g) Pomocný a studijní přípravný materiál

2) Fotografie z natáčení, z filmů, portréty herců aj.

26	Z filmu <i>Housle a sen</i> – předány do sbírky fotografií z českých filmů – přírůstk. č. 433/497984–992	9	1946	
27	Stránský Svatoslav (St. divadlo v Brně)	1	s.d.	2
28	Urbánková Jarmila – předán do fotograf. sbírky portrétů – přírůst. č. P 2019/497993	1	s.d.	
29	Vykypěl Oldřich – předán do fotograf. sbírky portrétů – přírůst. č. P 1285/497994	1	s.d.	
30	Porota Divadelní žatvy 1950 v Bratislavě na tiskové konferenci	2	1950	2
31	Neidentifikované foto	1	s.d.	2
32	Karty s nalepenými fotografiemi (dram. a film. umělci na návštěvě v Písku r. 1938 – J. Šejbalová, E. Kohout, R. Lampa, F. Čáp, L. Baarová, V. Krška, V. Ferbasová)	12 karet s 35 fotografiemi	1938, s.d.	2

4) Poznámky, výpisky

33	Podklady pro film o Jindřichu Mošnovi <i>Jak jsem se měl na světě:</i> – Mošnovské kalendariium, 2 str. – strojopis	1	s.d.	2
	– Mošna (výpisky z různých publikací), 28 str. – strojopis + kopie	2	s.d.	2
	– Krumlovský, 1 str. – strojopis + kopie	2	s.d.	2

	– Tyl, 1 str. – strojopis + kopie	2	s.d.	2
	– Tyl – Kolár, 3 str. – strojopis + kopie	2	s.d.	2
34	Vojta Jaroslav – filmografie, 8 str. – kopie strojopisu s rkp. vpisky	1	s.d.	2

III. h) Ostatní materiály související s odbornou činností

35	Hanibal Jiří: <i>Cvok</i> – filmová povídka, 41 str. – kopie strojopisu	1	1970	2
36	Procházka Jan: <i>Už zase skáču přes kaluže</i> – filmová synopse, 8 str. – strojopis, seš.	1	1969	2
37	Novotný Josef: <i>Ztracená stopa</i> – literární scénář, 26 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	2
38	Honzl Jindřich, ředitel činohry ND: Zpráva o Kongresu mezinárodního divadelního ústavu v Praze, 9 str. – rozmnož.	1	1948	2
39	Reklamní leták na časopis Divadlo, 4 str. – tisk	1	s.d.	2
40	Členské zprávy Svazu čs. spisovatelů, č. 3, roč. 1955, 4 str. – tisk	1	1955	2
41	Článek <i>Za vysokou ideovou a uměl. úroveň</i> <i>čs. filmu</i> – novinový výstřižek	1	s.d.	2
42	Festivalové divadelní noviny, č.1–11, vyd. Svaz čs. div. umělců – rozmnož., ve slovenštině	10	1960	2

IV. VEŘEJNÁ ČINNOST

IV. e) Filmové festivaly, kongresy, setkání, soutěže

43	Festival franc. filmu v Československu – program, 20 listů + obálka, tisk	1	1946	3
44	Materiály II. sjezdu FiTeS a národních sjezdů ČeFiTes a SloFiTes – brožurka, 64 str. – tisk	1	1969	3
45	<u>Divadelní žatva 1948:</u> Dopisy Ministerstva informací – pozvání do poroty; rezignace na funkci porotce, 2 str. – strojopis	2	1948	3

	Informace Div. žatvy 1948 – bulletin č. 1, 3, 4, 23, 31, 32	6	1948	3
46	<u>Divadelní žatva 1949:</u>			
	Kalendář soutěžních představení, 2 str., rozmnož.	1	1949	3
	Cesta poroty + jízdní řád, 3 str., kopie strojopisu	1	1949	3
	<i>Parta brusiče Karhana</i> – opisy kritik a referátů o představení Kraj. obl. divadla v Čes. Budějovicích, 7 str. – kopie strojopisu + plakátek – černobílý text	2	1949	3
	<i>Strakonický dudák</i> – opisy kritik a diskusí o představení Krajského oblastního divadla v Čes. Budějovicích, 11 str. – kopie strojopisu + plakátek – černobílý text	2	1949	3
	Repertoár KOD Karlovy Vary na sezonu 1949–1950, 2 str. – rozmnož.	1	1949	3
	Informace Divadelní žatvy 1949 – bulletin č. 2, 10–32/1949	24	1949	3
	Programy Nové scény ND v Bratislavě: Činohra NSND, roč. 4, č. 1, č. 6 – tisk, ve slovenštině	2	1949	3
	Programy Státního divadla v Brně, roč. V, č. 2/1949, roč. V, č. 8–9/1950 – tisk	2	1949–1950	3
	Severočeské divadlo v Liberci: – činnost souboru, návštěvnost, repertoár aj., 6 str. – kopie strojopisu – Divadelní listy, II. roč., č. 1 a 2	3	1949	3
	Zápisy poroty (uspořádáno dle seznamu původce fondu přílož. v kartonu) č. 1 – 49 (chybí č. 26, 35, 41, 43, 50)	45	1949	3
	Zápis (bez čísla) ze souhrnné porady o lidových hrách se zpěvy s tanci	1	1949	3
	Galerie Divadelní žatvy, 1 str. – kopie strojopisu	1	1949	3
	Divadelní žatva 1949 – návrh na ceny a čestná uznání, činohra – 8 str., opera a balet – 5 str.	2	1949	3
	Vítězové Divadelní žatvy – pořad představení,			

	2 str. – rozmnož.	1	1949	3
47	<u>Divadelní žatva 1950:</u>			
	Dopisy Čs. stát. filmu ministerstvu inf. a osvěty a dr. J. Trágerovi ohl. jeho uvolnění pro výkon funkce člena poroty, 2 str. – strojopis	2	1950	3
	Program Divadelní žatvy 1950, 6 str.– rozmnož., ve slov. 1		1950	3
	Kalendář soutěžních představení, 9 str. – rozmnož.	1	1950	3
	Org. a jednací řád porot, 3 str. – rozmnož.	1	1950	3
	Statut Divadelní žatvy 1950, 5 str. – rozmnož.	1	1950	3
	Statut ceny SČSP v Div. žatvě 1950, 2 str. – rozmnož.	1	1950	3
	Informace Divadelní žatvy 1950 – bulletin, č. 1–11	11	1950	3
	Závěrečné porady poroty v Bratislavě, 4 str. – kopie stroj.	1	1950	3
	Výsledek soutěže – brožurka min. inf. a osvěty a min. školství, věd a umění, 32 str. – tisk	2	1950	3
	Pozvánka na představení vítězů – tisk	1	1950	3
	Vítězové Divadelní žatvy 1950 – plakátek s programem představení, tisk	1	1950	3
	Programy ND Bratislava (<i>Buky podpolianské, Šťastie</i>) – tisk, ve slovenštině	2	1949–50	3
	Program ND v Košicích (<i>Po širokej kolaji</i>), 16 str. – tisk, ve slovenštině	1	1950	3
	Programy ND Praha (<i>Čestný soud</i> , 4 str., <i>Vstanou noví bojovníci</i> , 4 str.) – tisk	2	1950–1951	3
	Programy Realistického divadla, Praha (<i>Duchovský viadukt, Lucerna</i>), 2 str. – tisk	2	s.d.	3
	Programy Měst. divadla na Král. Vinohradech (<i>Obrněný vlak</i> , 8 str., <i>Vítězové</i> , 8 str.) – tisk	2	1949–1950	3
	Program Divadla E. F. Buriana, Praha			

	(<i>A kdo je víc?</i>), 1 str. – tisk	1	1949	3
	Program Divadla státního filmu (<i>Pevnost na Volze</i>), 4 str. – tisk	1	1950	3
	Státní divadlo v Brně – programy (<i>Rozum do hrsti</i> , 4 str., <i>Svárov</i> , 4 str.) – tisk, seznam premiér 1949–50, 1 str. – kopie strojopisu	3	1949–1950	3
	Státní divadlo v Ostravě – Zápisník 50–51, 16 str. – tisk, programy (<i>Patnáctý březen</i> – 2 ks, <i>Sláva budoucnosti</i> , <i>Žižka</i>) – tisk, seznam premiér 1949–50, 1 str., kopie strojopisu	6	1949–1950	3
	rkp. poznámky	7	1950	3
48	<u>Divadelní žatva 1952</u>			
	Přehlídka Div. žatvy 1951–52, 1 str. – rozmnož.	1	1951–1952	3
	Zpravodajství Div. žatvy, č. 13, 15, 17–22	8	1952	3
	Novinové výstřižky – <i>Uprostřed Div. žatvy</i> (Práce) a <i>Odevzdání cen a uznání</i> (LD)	2	1952	3
	<i>Přestávka</i> Divadla Zd. Nejedlého v Opavě – bulletin, roč. VIII, č. 3, 12 str. – tisk + program (<i>Bouřlivý rok</i> , 1 str.) – tisk	2	1952	3
	Premiéry Krajského slov. div. v Prešově – propag.-pedagog. brožury (premiéra <i>Ukradnuté šťastie</i>), 16 str. – tisk, ve slovenštině	1	1951–1952	3
	Program Armádního div. v Martině (<i>Profesor Poležajev</i>), 9 str. – tisk, slov. – čes.	1	s.d.	3
49	<u>Divadelní žatva 1954–55</u>			
	Statut a směrnice pro porotu, 4 str. – rozmnož.	1	1954–1955	3
	Zpravodajství Div. žatvy, č. 1, 2, 4, 6–13, 15, 17–19, 26, 27	17	1954–1955	3
	Pozvánka na besedu – tisk	1	1955	3
	Přehlídka Div. žatvy – leták, tisk	1	1954–1955	3
	Návrh poroty (předseda J. Träger) na udělení cen, 3 str. – kopie stroj.	1	s.d.	3

Zápisy J. Trägera o představeních:

Měst. divadla v Brně (<i>Lesní píseň</i> , 4 str. – kopie stroj. + program, 4 str. – tisk s rkp. poznámkami)	2	1954	3
Divadla J. Wolkra v Praze (<i>Dvanáct měsíců</i> , 1 str. – kopie stroj.; poznámky O. Syrovátky, 1 str. – stroj.; rkp. poznámky; hodnocení L. Zeliienky – <i>Dvanáct mesiačikov</i> , <i>Pán Johanes</i> , 2 str. – kopie stroj., ve slov.)	5	1955	3
Měst. divadla mladých v Ostravě (<i>Pionýrský šátek</i> , <i>Hrátky s čertem</i> , 2 + 2 str. – kopie stroj.; hodnocení L. Zeliienky, 2 str.– strojopis ve slov.; programy, 4 + 4 str.– tisk; charakter div., jeho program a posláni + návrh dramaturg. plánu na r. 1956, 4 str. – rozmnož.)	6	1955	3
Měst. divadla mládeže v Brně (<i>Zlatá kachna</i> , 2 str. – kopie stroj. + program; 4 str.– tisk; poznámky k předst. O. Syrovátka, 2 str.– stroj.; návrh dramaturg. plánu na r. 1956, 10 str.– rozmnož.)	4	1954	3
Program Nové scény – činohry pro mládež – 3. bulletin (<i>Mladé letá</i>) – tisk, ve slov.	1	1955	3
Návrh dramaturg. plánu Div. J. Wolkera v Praze na r. 1956, 18 str. – rozmnož.	1	1955	3
Dopis Hudeb. a art. ústředny – Div. odd. ohl. závěrečné porady porotců, 1 str. – kopie stroj.	1	1955	3

V. ILUSTRÁČNÍ MATERIÁL O PŮVODCI FONDU

V. f) Varia

50	Novoročenka 1968 – foto	1	1967–1968	3
----	-------------------------	---	-----------	---

6. února 1998/Malinová

Název archivní pomůcky:	Träger Josef (1904–1971)
Časový rozsah pomůcky:	1938–1970
Počet evidenčních jednotek:	3 kartony
Počet inventárních jednotek:	50
Rozsah zpřístupněných archiválií:	0,35 bm
Stav ke dni:	30. 1. 1998
Archivní fond zpracovala:	Malinová Helena
Pomůcku sestavila:	Malinová Helena
Počet stran:	14
Číslo jednací:
Inventář schválila:
..... Datum	Jitka Panznerová vedoucí odd. pís. archiválií

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Träger Josef (1904–1971)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 1. 3. 2013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.¹</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	3			
Úřední knihy a rukopisy				
Rukopisy	62	2 (4), 3, 4 (7), 5, 6 (3), 7, 8 (4), 9 (6), 10 (2), 11 (2), 12 (3), 13 (3), 14, 15 (9), 16, 17, 18, 19 (2), 20, 21, 22, 23, 24, 25, 35, 36, 37, 46	1, 2, 3	
Mapy, plány, tech. výkresy, kresby				
Grafické listy	32	13 (32)	1	
Fotografické archiválie				
Fotografie papír. podl.	5	27, 30 (2), 31, 50	2, 3	
Fotoalbum	1	32	2	
Tisky				
Tisky po roce 1800 A	17	43, 44, 46 (4), 47 (8), 48 (2), 49	3	
Plakáty A	2	46 (2)	3	

Ověřená metráž: 0,35 bm

Vyhotovil: Lucie Tichá

¹ Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.